

NR 1
Jan 2003

I detta nr:

- **Ordföranden har ordet.**
- **En av Flottans äldsta kamratföreningar går i graven.**
- **Ärtkväll i novembermörkret.**
- **Lille Jul 2002**
- **Lokalföreningen visar flaggan i huvudstaden.**
- **Till Minne**
- **Bokpresentation**
- **Klubbstugan**

En av Flottans äldsta kamratföreningar går i graven.

Nils Ljungberg

Minsvepningsdivisionen besöker Kiel sommaren 1905

Kamratföreningen Wiggan, en sammanslutning av Sthlms minunderofficerare, har efter 90 verksamhetsår upphört.

Föreningen bilades i februari 1912 då en grupp minkonstaplar samlades i högvakten på Skeppsholmen och beslutade att sammankalla alla minunderofficerare i Stockholm till ett konstituerande sammanträde på restaurang Alhambra på Djurgården i mars samma år. När mötet öppnades av Flaggkonstapel Falk, hade 20 st minkonstaplar samlats. Kamratföreningen "WIGGEN" föddes.

För att förstå varför detta skedde blickar vi tillbaka i tiden. År 1863, då Sveriges Kung Carl beordrade en kommitté bestående av Commendören vid vår flotta P.E. Ahlgren som ordförande. Majoren i vår flottas mekaniska corps A.L.Fahnehjelm och Captenen i vår flottas ingenjörscorps E.G.Klingenstjerna som ledamöter. De fick uppdrag att utprova och undersöka Mekanikus J.Nobells uppfunna undervattensmina samt en mekano-elektro-apparat som samma år uppfunnits av en amerikansk Överste.

6000 riksdaler och skonerten L'Aigle, som för sprängprov försetts med 1/2-tums järnplåt på järnspant ställdes till kommitténs förfogande. Dessa prov och undersökningar resulterade i en beställning på 2400 minor, som gick att avfyra på sjömil avstånd med laddningar på 3-50 skålpund krut och kunde åstadkomma fullständig förstörelse på 25-30 meters avstånd

I och med detta hade vi fått minor i vårt sjöförsvaret, varför Wi, Carl med Guds nåde osv. år 1870 behagade beordra, att en avdelning ur vårt sjöartilleri skulle avdelas att handha och arbeta med dessa minor. Avdelningen skulle bestå av 3 officerare Övlt Zethelius, Kn Fachs och Lt Egerman. 4st underofficerare. Styckjunkare Arvidsson, Sergeanterna Sjöström och Westman samt Överkonstapel Åkerström dessutom 16 kanonier ur sjöartilleriet, blev uttagna enl. order av Stationsbefälhavaren i Stockholm.

Genom denna kommendering hade det skapats en speciell grupp underofficerare (UO), som kanske ansågs ha fått en meritkommendering, men samtidigt blev dessa UO en isolerad grupp med speciella problem som måste lösas lokalt. Klassmotsättningar mm mellan de olika personalgrupperna tvingade denna lilla grupp UO att hålla samman för att kämpa för sina rättigheter, men först och främst att skaffa sig goda kunskaper i sitt yrke för att bli skickliga och respekterade minörer.

Arbetet i föreningen och det kamratliga umgänget hann aldrig riktigt komma igång förrän kriget bröt ut. Det kom att dröja till januari 1920 innan den egentliga föreningsverksamheten kom igång. I protokoll från denna tid, framgår att det var många spörsmål som behandlades i en strävan att förbättra de förhållanden som rådde på olika arbetsplatser.

År 1926 var det indragningar på staterna, dessutom skulle ett nytt mindepartement upprättas i Karlskrona och allmänt talades det om att minörer i Stockholm skulle tvångsförflyttas dit. Nu följde kanske den mest aktiva och betydelsefulla tiden i Wiggens historia. Många hade egna hus och köpta lägenheter samt släkt och vänner i Stockholm. Genom Wiggens initiativ undersöktes det juridiska värdet av UO:s fullmakter vid en ev tvångskommendering. En skrivelse till Konungen med underdånig anhållan om att endast frivillig kommendering skulle ifrågakomma. Resultatet blev den gången, att de flesta av dem som bildade det nya minvapnet i Karlskrona var omskolade UO tillhörande Karlskrona. Även inom sjöunderofficerssällskapet var Wiggarna aktiva med förslag inom olika områden för att förbättra förhållandena för UO.

Av avgifterna som betalades in bildades nu även fonder. Understödsfonden som gav pengar till behövande inom föreningen företrädesvis änkor efter avlidna minörer. Sparkassefonden där medlemmarna hade möjlighet att få kortfristiga lån om de kommit på tillfälligt obestånd.

30-talet var en ganska lugn period i klubbens historia. Intresset för föreningslivet hade svalnat. Det verkade som om medlemmarna ansåg det meningslöst att arbeta på förkovran i yrket, när statsmakterna inte gjorde något för att förbättra befodrings- och löneförmånerna. När krisen för klubben nått sin kulmen och densamma avvärjts, började det åter blåsa friska vindar i kamratkretsen. 1937 blev några nya minstyrmän befordrade. De första på 12 år. Under de 3 följande åren ökade klubben med hela 8 nya medlemmar.

1942, då hela svenska flottan låg fastfrusen och våra minfartyg till största delen fastnat i Stockholm, avhölls Wiggens 30-årsjubileum med inbjudna gäster. Allt gick i kristidens tecken, men NK ordnade med både konstgjort smör och kött så

ingen behövde gå hungrig från bordet. I motsats till perioden under första världskriget ökade intresset för klubbverksamheten under andra världskriget och antalet medlemmar växte med 25 st.

Efter 2:a världskriget avtog den fackliga roll som Wiggen spelade alltmer och klubbverksamheten övergick mer och mer till, att man träffades åt, drack och hade trevligt. Teaterbesök med efterföljande supé, studiebesök och utflykter förekom också. Klubbaftnar hölls oftast på Långa Raden 8. De aktiva berättade om den aktuella verksamhet som pågick inom minvapnet och de äldre berättade skrönor från sin tid som många gånger var spännande och underhållande.

Efter 60-talet tillkom inte längre några nya medlemmar varvid medelåldern i klubben bara ökade och antalet medlemmar naturligt nog minskade.

Medlemsantal: 1980 31 st varav 11 aktiva. År 2000 13 varav 1 aktiv.

Slutligen ett utdrag ur urgrundsstadgan:

Klubbens ändamål är att med kamratskapets band förena samtliga flottans minunderofficerare. Lära dem förstå och respektera varandras åsikter och tänkesätt samt giva dem tillfälle att bistå varandra i råd och dåd. Klubben vill också söka bidra till medlemmarnas förkovran beträffande kunskaper och insikter på de mest skilda områden, ävensom bliva en källa till förströelse och lämna tillfälle till harmoniskt samliv.

Ärtkväll i novembermörkret.

R Stang

Med support av Kent Pejdel organiserade och genomförde Kent Hermansson en trevlig och mycket uppskattad ärtkväll i en samlingslokal på Durkvägen den 21 nov 2002.

Tjugo betalande var närvarande och avnjöt den av Hembygdsgården kök iordningställda ärtsoppan. Vi som var där intygar att den smakade utsökt. Rikligt med ärtsoppa och god varm punsch, gjorde att stämningen ganska snart kom upp i varv.

I samband med att kaffet serverades passade ordföranden på att gratulera medlemmen Olof Jönsson som i närtid skulle fylla 60 år. Små goda "kladd kakor" med vispgräddde fick alla andra nöja sig med.

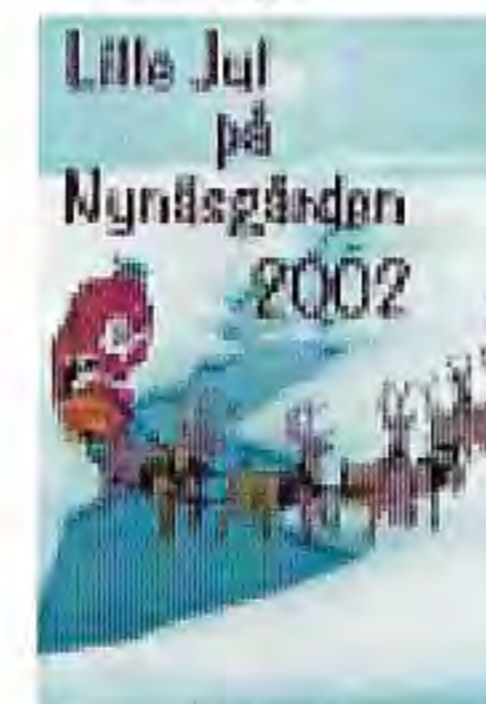
När Olof hämtat sig efter alla hurra och "kladd kakorna" var uppättna höll Bo Schagerberg och Nils Ljungberg ett trevligt föredrag om Fejan, ön som under senare delen av 1800-talet var karantänsstation.

I modern tid var den utbildningsläger för ungdomar som tillhörde Sjövarnsskåren och Sveriges Flotta, en verksamhet som upphörde 1976. Numera förvaltas ön av Skärgårdsstiftelsen, och på ön finns en utsökt restaurang öppen under sommar-månaderna.

Lille Jul 2002.

R Stang

Även detta år kunde vi få vara på Nynäsgården som på samma förtjänstfulla sätt som tidigare år bullat upp mat för en hel besättning. Allt som serverades var gott och välsmakande och ingen gick från det bordet hungrig. Vi var tjugo stycken som hade samlats till denna festlighet. Speciellt roligt var att en medlem från lokalavdelningen i Haninge, Sven Loman med hustru Ingrid hade hörsammat inbjudan. Som vanligt låg ett sjungarhäfte på bordet (se bild). Den lokala kören fick också tillfälle att framföra ett par visor, något som uppskattades av de församlade gästerna.

Jultomten kom naturligvis på besök, delade ut julklappar till alla som varit snälla under det gångna året. Att döma av antalet klappar hade flertalet av de närvarande varit väldigt snälla. Under den tid som återstod av kvällen berättades det skrönor, historier, det sjöngs och alla var nöjda och glada.

Gunnar Angerby domerade under kvällen femtio kronor till föreningen. Ett stort tack till Gunnar.

Lokalföreningen visar flaggan i huvudstaden.

R Stang

För tredje året i följd har en liten grupp medlemmar åkt in till huvudstaden och deltagit i firandet av adventshögtiden för sjöfartens folk tillsammans med FM Stockholm

Förra året den 1/12 åkte fem medlemmar och fyra damer till Stockholm. Med i bilarna var också den svenska flaggan och vår föreningsflagga.

När församlingen kommit på plats och klockringningen påbörjades fördes flaggorna in och placerades i ställ på ömse sidor om altaret.

Sjökapten och Överste Kanslern i Neptuni-Orden Göran Sjödin inledde högtiden med att ge bakgrunden till firandet, hans tal återges i oavkortat skick här nedan.

"Adventshögtiden för Sjöfartens Folk har firats i över 40 år. Högtiden har tarvat en större kyrkolokal än Sjömanskyrkan och firats här i Allhelgonakyrkan, i Katarina Kyrka och under en lång följd av år i Storkyrkan. Adventshögtiden har då besökts av en vidare krets av sjöfolk och deras intressenter och välgörare, såväl i kyrkbänkarna som i arrangörsledet.

Eftersom min far, Egon Sjödin, hela sitt yrkesliv var verksam vid Sjömansinstitutet och dess andre sjömanspräst och föreståndare upplevde jag som liten pojke även de allra första adventshögtiderna. Särskilt minns jag det vackra ljusståget av unga marinlottor i den då stämningsfullt nedsläckta Storkyrkan. Marinlottakårens inslag i högtiden har numera på ett stilfullt sätt övertagits av Föreningen Flottans Män.

Till sjöfolkets välgörare hör också Neptuni-Orden som i 190 år verkat för understöd till behövande sjömän och deras familjer. För att på bästa sätt nå ut till de sjömän som i sitt värv tjänat fosterlandet och dess befolkning i såväl fred som krigstid har samverkan med andra organisationer och inte minst Sjömanskyrkan varit - och är alltjämt - angeläget.

En symbolisk markering av samarbetet har utgjorts av textläsning vid adventshögtiderna. För 40 år sedan medverkade Neptuni-Ordens Styrande Chef, Kommendören Daniel Landquist och dess Överste Kansler, Sjökaptenen Paul Wikborg. Den senares uppdrag har jag med glädje fått övertaga såväl i Neptuni-Orden som vid dagens adventshögtid."

I samband med avslutningen av högtiden äntrade Flaggvakten ånyo altaret och förde flaggorna i "Givakt" när FM Sthlm ordförande Örjan Sterner läste krigsmannabönen. I samband med postludiet tågade flaggvakten ut ur kyrkan.

Efter kyrkobesöket var det dags för traditionsenligt kyrkkaffe i sjömanskyrkans lokaler.

Vi som varit med om detta några år kan försäkra att det känns alldeles rätt att i en lugn och högtidlig miljö, speciellt denna tid på året, få skänka en tanke till alla de sjömän som inte får möjligheten att vara hemma i kretsen av nära och kära.

Till minne.

Ragnar "Ragge" Nilsson har mönstrat av.

Det är med stor sorg, som vi kamrater inom Flottans Män i Nynäshamn, mottog underrättelsen att vår medlem sedan omstarten av vår förening gått ur tiden.

Vår förening bildades 1938 men lades i vila strax efter krigsslutet men återuppstod 1968 med bland andra Ragnar Nilsson som drivande styrelseledamot.

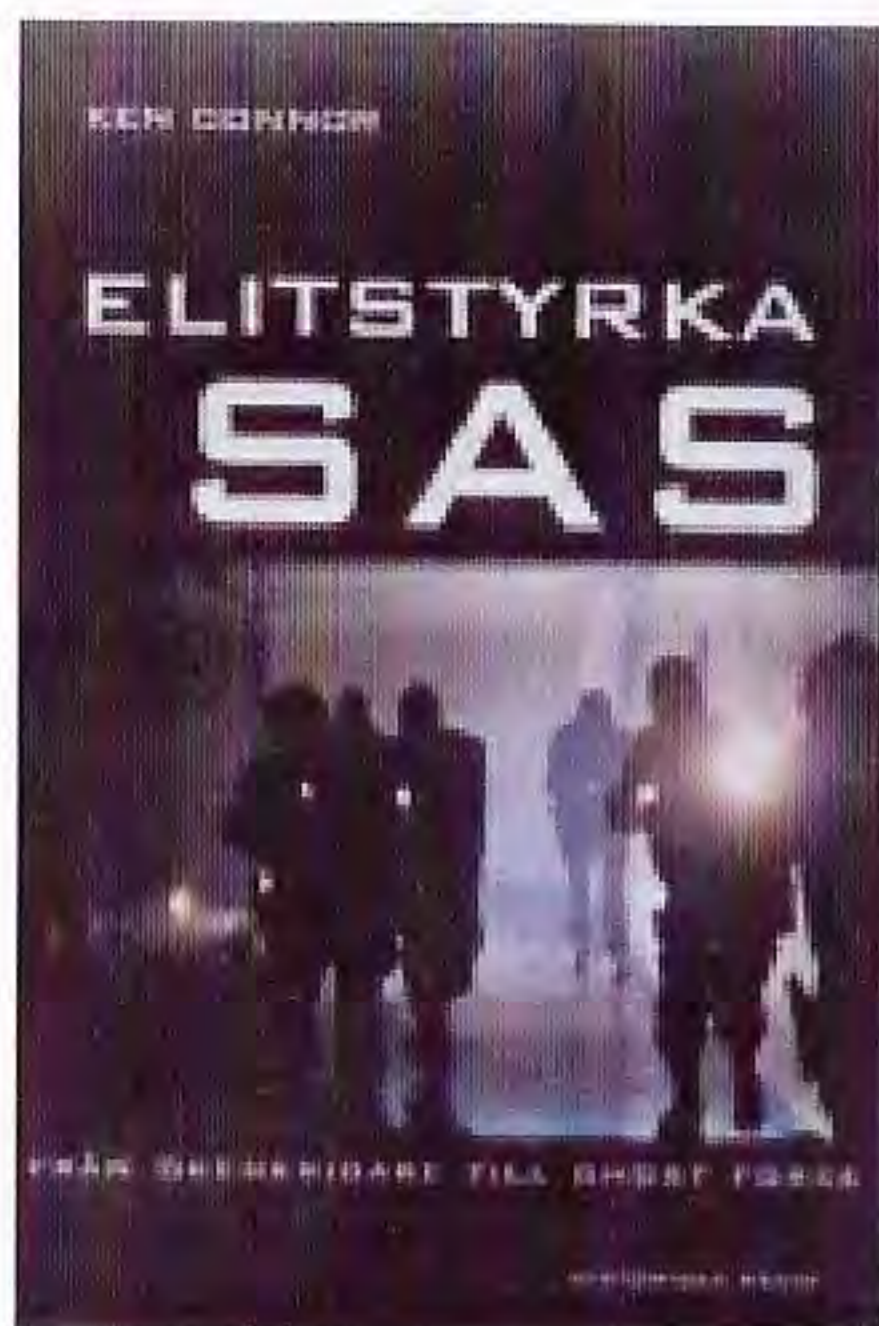
Förlusten har gripit oss djupt. Ragge var en synnerligen aktiv och drivande människa och deltog tillsammans med sin Gun i våra aktiviteter. Jag kan inte minnas att det var många han missade.

Ragge tillhörde dem som ville vara med och när han kände att krafterna tröt och att han inte kunde vara med tog det honom djupt. Ragge hörde till våra tidigaste medlemmar och en dem som följt vår förening både i med och motgång.

Vi kommer att minnas Ragge som den gamäng och fina kamrat han var och hans plats blir svår att fylla.

Saxat ur Officerstidningen.

Författare: Ken Connor
Historiska Media

Elitstyrka SAS står för den legendariska Special Air Service styrkan som föddes i Storbritannien 1941. Det har inte skrivits så mycket om detta brittiska elitförband och därför är denna bok särskilt intressant och spännande.

Under t.ex. USA:s bombningar av Afghanistan fanns SAS styrkor på plats i form av små enheter med uppgift att samla information om talibanernas förehavanden och om möjligt visa på rätt bombmål. Denna styrka har verkat på liknande sätt sedan andra världskriget.

Idag vet de flesta att SAS styrkorna finns och hur de arbetar. Så har det varit ända sedan terroristdramat på den iranska ambassaden i London 1980. Författaren Ken Connor har arbetat i 23 år i SAS styrkan och anser att det

gamla SAS är föråldrat i och med att det förlorat sin hemliga existens. Den spännande storyn tar oss med till många olika platser bl.a. inom mellanöstern. Men bokens slutsats om framtidens krig verkar skrämmande. Här handlar det inte om invaderande arméer utan elitsoldater som tar sig in i landet på vanliga pass och sedan förser sig med vad de skall ha på plats. När detta är klart kan de slå till mot olika typer av viktiga mål t.ex. ett högkvarter, ett riksdagshus eller ett atomkraftverk.

Cirka pris i bokhandeln 300 kr

Text Svante Palme

KLUBBSTUGAN

För ett år sedan skrev jag att vi haft ett elfel i stugan. Vattenskador i köket, beroende på att vattenledningen frös sönder. Allt detta är sedan länge åtgärdat av vår hustomte John Emlén och det är frid och fröjd i stugan. Nja inte riktigt, värmepannan är inte helt att lita på. Vi har även under denna vinter haft driftstörningar som gör att man (läs Bosse) inte sover helt lugnt om nätterna. Men vi är attans så envetna (läs Bosse) och ger inte upp. Problem är till för att lösas och en från början något bristfällig konstruktion kan efter ett tag bli riktigt bra. Trots alla sorger och besvär vill vi att ni alla skall känna

att Ni alltid är

Välkomna

att besöka stugan.

**FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11
I NYNÄSHAMN**

